

Euroopa Nõukogu konventsioon naistevastase ja perevägivalda ennetamiseks ning vähendamiseks defineerib perevägivalda järgmiselt: perevägivald sisaldab kõiki füüsilise, seksuaalse, psühholoogilise või majandusliku vägivalla akte, mis leiavad aset perekonnas, kodus või praeguste või endiste abikaasade või partnerite vahel hoolimata sellest, kas toimepanija elab või elas ohvriga ühel elamispinnal.

Perevägivalda alla mahuvad järgmised olukorrad:

- praeguse/endise abikaasa/elukaaslase vastu suunatud vägivald - paarisuhtevägivald;
- laste väärkohtlemine;
- vägivald (vana)vanemate suhtes;
- õdede-vendade omavaheline vägivald.

Perevägivalda mõiste ei määratle ära sündmuse toimumise kohta. Vägivallajuhtum võib aset leida kas ohvri või vägivalla toimepanija kodus või väljaspool seda, näiteks tänaval, külas või mujal.

Paarisuhtevägivalda võib mõista kui praeguse või endise abikaasa, elukaaslase või partneri poolt toime pandud tegu, mis sisaldab kontrollivat käitumist, psühholoogilist, füüsilist või majanduslikku vägivalda või seksuaalset sundust ning mis võib tekitada ohvrile psühholoogilisi kahjustusi ja füüsilist valu. Vägivald võib jätkuda peale suhte lõppemist, mistõttu ohvri ja vägivallatseja ühine eluase pole määrav.

Vägivalda liigid

Vaimne vägivald – verbaalne või mitteverbaalne vägivald eesmärgiga teist isikut alandada ja oma kontrollile allutada. Vaimne vägivald on pidev ja tahtlik teisele inimesele haiget tegemine ja tema tunnete riivamine. Emotsionaalne vägivald ei pea olema alati teise inimese otsene solvamine või ta peale karjumine. See võib väljenduda ka peenekoelise ja oskusliku manipuleerimise ja alandamise kaudu

Vaimne vägivald võib avalduda ignoreerimise, vaikimise, ähvardamise, jälitamise, süstemaatilise kontrollimise, jälgimise, kirjavahetuse saladuse rikkumise, segamise, tülitamise, hirmutamise, söimamise, laimamise, alandamise, kritiseerimise ja süüdistamise, manipuleerimise, sugereerimise (mingi halva omaduse nt laisk, rumal vmt sisendamise), armukadeduse, sotsiaalse isoleerimise, samuti laste kasutamisenä vägivallavahendina, varalisse sõltuvusse seadmisena, liikumisvabaduse võtmisenä jm.

Füüsiline vägivald – teise isiku kehalise puutumatus rikkumine tema alandamise ja valu ning kannatuste tekitamise eesmärgil; kaudne vägivald lähedaste või lemmiklooma peksmise või piinamise või tapmisena, mis on suunatud kannatanule püsivate psüühiliste kahjustuste tekitamisele. Füüsiline vägivald on kõige kergemini tuvastatav vägivalla liik, kuna ohvril on nähtavad füüsilised kahjustused.

Füüsiline vägivald võib avalduda juustest tirimise, löömise, peksmise, kägistamise, lämmatamise, kriimustamise, mürgitamise, põletamise või muul moel füüsilise valu tekitamisena, samuti agressiivne kehalise kontaktina (trügimine, lükkamine, tõukamine, raputamine, millegiga viskamine jmt) või liikumise takistamise ja füüsilise vabaduse võtmisenä relva kasutamisega või ilma.

Seksuaalne vägivald – on igasugune seksuaalse sisuga käitumine, mille kaudu kontrollitakse, manipuleeritakse või alandatakse teist inimest. Seksuaalne vägivald võib olla paarisuhtes enam levinud, kui seda arvatakse, sest patriarhaalne arusaam tähendab naise kohustuslikku allumist partneri

seksuaalsoovidele.

Seksuaalvägivald võib avalduda: mittesoovitud seksuaalsed puudutused (käperdamine) ja märkused, pealesunnitud suguühe partneriga, partneri poolt pealesunnitud suguühe kellegi teisega kui partner, intiimsetele kehaosadele valu tekitamine (sadism), vägistamine.

Majandusliku vägivalla korral kontrollib vägivallatseja partneri raha kasutamist või partnerile kuuluvaid materiaalseid ressursse. Majanduslik vägivald raskendab partneri iseseisvat materiaalist toimetulekut ning võib muuta partneri vägivallatsejast sõltuvaks. Majanduslikuks vägivallaks võib pidada järgmisi tegevusi: partneri raha äravõtmine ja pangakaartide enda käes hoidmine, tema ostude tegemise ja muude majanduslike tehingute tegemise piiramine, takistamine või kritiseerimine, klude range kontrollimine, ühisvara enda nimele kirjutamine, töötamise ja õppimise takistamine, elatisraha mittemaksmine, võlgade tekitamine, partneri sundimine osalema ebaseaduslikes tehingutes.